

Сигналізаційне повідомлення №10

від 04.08.2022 р.

З третьої декади липня в області проходить літ метеликів II покоління лускокрилих. Наразі за ніч на феромонну пастку уловлюється: 1-3 екз. **озимої**, 1-4 екз. **окличної**, 1-2 екз. **капустяної**, 1 екз. **бавовникової** совки. В серпні очікується зростання інтенсивності льоту метеликів, що може призвести до утворення осередків підвищеної чисельності та шкідливості личинок на площах озимини.

В серпні слід поновити застосування коритець з мелясою, що бродить. Цей захід значно – відловлюється близько 70% метеликів - скорочує чисельність підгризаючих совок на посівах просапних, овочевих культур та на площах, призначених під посів озимини. Коритця (оптимальний розмір їх 50х30, висота - 6 см) виставляють на полях із розрахунку 2-5 шт./га. Встановлюють їх на висоті 0,9-1 м в 10-20 м від краю поля на відстані 20-30 м одне від одного. Одне коритце контролює площу близько 0,5 га. Коритця заповнюють розведеною у воді мелясою в співвідношенні 1 частина меляси на 2-3 частини води з додаванням пивних чи звичайних дріжджів для початку бродіння. На запах ефірів, що утворюються при цьому, злітаються метелики.

На початку та в період масового відкладання яєць метеликами підгризаючих (озимий ріпак, озима пшениця) та листогризухих (пізні просапні, овочеві культури) совок необхідно внести трихограму.

Випуск **трихограми** на початку та в період масового відкладання яєць **підгризаючими совками** розпочинають за наявності 0,4-0,6 яйця/м². У посівах цукрових буряків, соняшнику, багаторічних трав, озимої пшениці за кількості до 30 яєць шкідника на 1 м² норма випуску трихограми становить 30 тис. самиць/га, а понад 30 – одна самиця на 10 яєць шкідника. На парах перший випуск проводять в нормі 10 тис. самиць на га, а наступні - залежно від чисельності яєць на 1 м²: менше одного яйця - у співвідношенні 1:1 (одна самиця на одне яйце шкідника); до 5 яєць - 1:5; до 10-15 яєць - 1:7; понад 15 яєць на 1 м² - 1:10.

До розселення трихограмовані яйця зернової молі зберігають при температурі +3...+4°C та відносній вологості повітря 85–90% до 10 діб. Довші терміни зберігання ентомофага в цих умовах призводять до втрати його якісних показників.

У стадії **імаго** трихограму розселяють тільки ручним способом вранці з 7 до 11 год. та ввечері з 16 до 20 год., в період максимальної активності яйцеїда. Не бажано проводити випуск трихограми в росяну погоду.

У стадії **сформованого імаго в яйцях зернової молі** яйцеїда можна розселяти ручним чи механічним способом в будь-яку годину доби за 1-2 доби до виходу дорослих комах з яєць живителя, або 5-9 діб в разі внесення діапаузуючої трихограми.

Проти **листогризухих совок** за сприятливих умов для розвитку трихограми (ГТК 0,9-1,2, тобто помірно тепла погода з достатнім вологозабезпеченням) випуск яйцеїда проводять як звичайно: перший на початку, другий – в період масового відкладання яєць. Проте за умов подовжених термінів льоту совок виникає необхідність проведення додатково третього випуску через 5-7 днів після другого. У 1-й строк випускають 20 тис. самиць/га, а в наступних – з розрахунку 1 самиця трихограми на 20 яєць шкідника на 1 м². Якщо для розвитку трихограми складаються несприятливі умови (ГТК 0,5-0,8 або 1,3-1,7, тобто посушлива або навпаки, надмірно волога погода), існує необхідність у повторних випусках, оскільки її найбільш ефективна дія обмежується 3-5 днями. Перший випуск яйцеїда в нормі 30-40 тис./га проводять за чисельності 7-8 яєць/м² для совок з груповою яйцекладкою та 15 яєць на 100 рослин за поодинокі яйцекладки. Для оптимізації строків і норм випуску трихограми слід враховувати результати обліку совок на світло- та феромонні пастки. Так, якщо на феромонну пастку виловлено 3-4 самці першого або 7-8 другого покоління капустяної, 4 самці бавовникової совки, то трихограму випускають через 2-3 дні.

Трихограму необхідно випускати вранці або надвечір, коли не спекотно. Якщо протягом доби після випуску відбулося різке погіршення погодних умов (дощ, значне зниження температури, сильний вітер тощо), випуск слід повторити за сприятливих умов.

З питаннями щодо придбання трихограми слід звертатися до виробників:

1. СОК «Вінницька районна біолабораторія» – Вінницький район, с. Вінницькі Хутори, вул. Леніна 2-Г. Керівник - Волошенко Василь Олександрович. Телефони – (067) 9861060 (керівник), (0432) 465037, 56-86-59, веб-сторінка <http://biovin.com.ua>, e-mail: biovincom@gmail.com;

2. ПП "Томашпільська біолабораторія" – 24200, сел. Томашпіль, вул. І. Гаврилюка, 125. Керівник – Романюк Марія Андріївна. Телефони – (097) 4473830 (керівник), (04348) 22537;

3. ТОВ "Чернівецька біолабораторія" – 24000, сел. Чернівці, вул. Суворова, 26. Керівник – Пасічник Володимир Григорович. Телефон – (04357) 21389, (098) 87-64-363.

В разі перевищення економічного порогу шкідливості гусениць застосовують хімічні або біологічні інсектициди згідно «Переліку...». Найефективніші суміші фосфорорганічних і піретроїдних препаратів у половинних нормах з додаванням 3-4 кг/га сечовини. Кращі результати дають обробки у вечірні години, коли гусінь харчується на рослинах. З агротехнічних прийомів ефективні міжрядні розпушування просапних, передусім, цукрових буряків і овочевих культур, знищення бур'янів та квітучих нектароносів. Застосування інсектицидів на томатах проти гусениць помідорної, бавовникової, інших совок бажане до початку плодоутворення, а **біопрепаратів** – без обмежень (Біолеп, СК, 2-3 л/га, Лепідоцид, в.р., 3-4 л/га, Лепідоцид-БТУ, р., 2,0-3,0 л/га, Скарадо-М, ЗП, 2-3 кг/га, Хеліковекс, КС, 0,05-0,2 л/га з витратою робочого розчину 200-500 л/га).

Заходи захисту слід проводити в тиху безвітряну погоду в ранішні та вечірні години, суворо дотримуючись вимог санітарної безпеки, охорони праці та навколишнього середовища, а також ст. 4 ЗУ «Про захист рослин» (суворе додержання регламентів застосування засобів захисту рослин; збереження корисної флори і фауни; недопущення пошкодження рослин, погіршення їх стану та забруднення продукції рослинного походження і довкілля засобами захисту рослин; екологічне та економічне обґрунтування доцільності захисту рослин від шкідливих організмів). На оброблених ділянках обов'язково виставляють попереджувальні знаки.

Не менше, як за дві доби, а при застосуванні засобів захисту рослин на медоносних рослинах - за три доби, про час та місце проведення обприскувань попереджають органи місцевого самоврядування, населення та пасічників, пасіки яких знаходяться на відстані до десяти кілометрів від оброблюваних площ.

В.о. начальника управління
фітосанітарної безпеки

підписано

Віталій ЖОСАН

Начальник відділу прогнозування,
фітосанітарної діагностики та
аналізу ризиків

підписано

Володимир ТЕЛЕФУС